

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.3.2026
COM(2026) 107 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2018/974 al Parlamentului European
și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind statistica transportului de mărfuri pe căi
navigabile interioare**

Cuprins

1.	INTRODUCERE.....	2
1.1.	Context	2
1.2.	Contextul de politică	2
1.3.	Statele membre și alte țări vizate de prezentul raport	3
2.	ACȚIUNI ÎN URMA PUNERII ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI.....	5
2.1.	Respectarea obligațiilor legale	5
2.2.	Metodele utilizate pentru colectarea datelor de către statele membre	5
2.3.	Costurile și sarcinile de colectare și raportare a datelor pentru statele membre	6
2.4.	Validarea datelor și verificarea calității datelor primite.....	7
2.5.	Sprijinul metodologic acordat de Eurostat statelor membre	7
2.6.	Schimb de date	8
2.7.	Statistici privind transportul de pasageri pe căi navigabile interioare	9
3.	POSIBILE EVOLUȚII VIITOARE ALE STATISTICILOR PRIVIND TRANSPORTUL PE CĂILE NAVIGABILE INTERIOARE	11
4.	CONCLUZII	13

1. INTRODUCERE

1.1. CONTEXT

Regulamentul (UE) 2018/974 al Parlamentului European și al Consiliului privind statistica transportului de mărfuri pe căi navigabile interioare ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul”) asigură date statistice comparabile, fiabile, armonizate, regulate și cuprinzătoare privind transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare în interiorul UE. Aceste date oferă sprijin ministerelor, asociațiilor, companiilor de transport maritim, operatorilor care utilizează căile navigabile interioare și porturile pentru transportul de mărfuri, precum și factorilor de decizie. Statisticile privind transportul pe căile navigabile interioare contribuie la monitorizarea și dezvoltarea politicilor regionale, naționale și transeuropene, sprijină planificarea infrastructurii și controlul traficului și furnizează informații valoroase cu privire la transferul modal către moduri de transport nepoluante. Acestea servesc, de asemenea, ca sursă unică de informații comune în întreaga UE, compilând date privind mărfurile transportate pe căile navigabile interioare pentru fiecare țară, mai degrabă decât pe râuri individuale.

În temeiul articolului 9 din regulament, Comisia, după consultarea Comitetului Sistemului Statistic European, trebuie să raporteze Parlamentului European și Consiliului cu privire la modul în care este pus în aplicare regulamentul și la posibilele evoluții viitoare. Primul raport trebuia prezentat până la 31 decembrie 2020 ⁽²⁾, urmând ca rapoartele ulterioare să fie prezentate odată la cinci ani. Prezentul raport este cel de-al doilea.

Secțiunea 1 din prezentul raport explică contextul politic și domeniul de aplicare al regulamentului în statele membre și în alte țări. Secțiunea 2 oferă o monitorizare a modului în care regulamentul este pus în aplicare de statele membre și de Comisie (Eurostat). Aceasta acoperă conformitatea juridică, metodele de colectare a datelor utilizate de statele membre, costurile și sarcina care le revin, validarea datelor Eurostat și controalele de calitate, sprijinul metodologic acordat statelor membre de către Eurostat și informațiile privind schimbul de date.

Ultima parte a secțiunii 2 descrie evoluțiile statisticilor privind transportul de călători pe căile navigabile interioare. Secțiunea 3 sintetizează potențialele evoluții viitoare ale statisticilor privind transportul de mărfuri și de pasageri pe căile navigabile interioare, iar secțiunea 4 prezintă principalele concluzii ale raportului.

1.2. CONTEXTUL DE POLITICĂ

Transportul pe căile navigabile interioare este o componentă importantă a sistemului european de transport, cu o rețea care acoperă peste 49 684 de kilometri în 20 de state membre ale UE ⁽³⁾. Comparativ cu alte moduri de transport, care se confruntă adesea cu probleme legate de congestie și capacitate, transportul pe căile navigabile interioare este o alternativă fiabilă și eficientă din

¹ JO L 179, 16.7.2018, p. 14-29. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/974/oj>.

² Primul raport a fost adoptat la 18 decembrie 2020 [COM(2020) 821 final].

³ Calculul se bazează pe datele disponibile la adresa

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/iww_if_infrastr_custom_16182625/default/table?lang=en

(disponibile în limbile engleză, franceză și germană). Lungimea totală a rețelei se bazează pe datele din 2023, cu excepția Belgiei, unde cele mai recente date disponibile sunt din 2008.

punct de vedere energetic și are un potențial semnificativ de utilizare extinsă. Pe lângă transportul feroviar, transportul pe căile navigabile interioare este recunoscut de mult timp ca fiind unul dintre cele mai eficiente mijloace de transport al mărfurilor din punctul de vedere al emisiilor de CO₂. Prin urmare, el este considerat esențial pentru inițiativele UE, inclusiv pentru obiectivele de transfer modal pentru reducerea emisiilor de dioxid de carbon în sectorul transporturilor ⁽⁴⁾. În plus, transportul pe căile navigabile interioare generează emisii sonore mai scăzute și oferă niveluri ridicate de siguranță, un avantaj considerabil în special pentru transportul de mărfuri periculoase. De asemenea, reduce presiunea exercitată asupra rețelelor rutiere suprasolicitate din regiunile cu o densitate mare a populației ⁽⁵⁾.

Având în vedere aceste puncte forte, transportul pe căile navigabile interioare ar putea juca un rol esențial în sistemul de transport al UE. Comisia Europeană recunoaște potențialul considerabil de creștere al transportului pe căile navigabile interioare și se angajează să consolideze competitivitatea și rolul acestuia în cadrul rețelei logistice intermodale. Acest angajament se reflectă în programul de acțiune Naiades III ⁽⁶⁾. Programul se axează în principal pe transferul mai multor mărfuri către râurile și canalele Europei și pe tranziția către barje cu emisii zero până în 2050. El include, de asemenea, măsuri de încurajare a dezvoltării și implementării tehnologiilor cu emisii zero și fără deșeuri pentru nave și porturile interioare. Programul de acțiune Naiades III este aliniat la Pactul verde european ⁽⁷⁾ și la Strategia pentru o mobilitate durabilă și inteligentă ⁽⁸⁾, care vizează creșterea transportului pe căile navigabile interioare și a transportului maritim pe distanțe scurte cu 25 % până în 2030, ajungând la 50 % până în 2050.

Statisticile europene privind transportul pe căile navigabile interioare sunt esențiale pentru dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea inițiativelor și politicilor din cadrul programului Naiades III și al altor programe ale UE în domeniul mediului, al transporturilor și al pieței unice a UE. Astfel de inițiative și politici necesită o cunoaștere aprofundată a amplitudinii transportului pe căile navigabile interioare și a modului în care acest mod de transport evoluează în timp.

1.3. STATELE MEMBRE ȘI ALTE ȚĂRI VIZATE DE PREZENTUL RAPORT

Regulamentul se aplică direct și în toate elementele sale în toate statele membre. El nu trebuie să fie transpus în legislația națională. Cu toate acestea, transportul pe căile navigabile interioare nu există în toate statele membre. Prin urmare, efectul regulamentului este limitat la cele în care există acest mod de transport.

Pentru statele membre cu transport de mărfuri pe căi navigabile interioare, regulamentul stabilește un prag peste care țările sunt obligate să furnizeze date. Obligația de raportare se aplică tuturor statelor membre în care volumul total de mărfuri transportate anual pe căi navigabile interioare

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0324> (disponibil numai în limba engleză).

⁵ https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/inland-waterways_en (disponibil în toate limbile oficiale ale UE).

⁶ https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/inland-waterways/promotion-inland-waterway-transport/naiades-iii-action-plan_en (disponibil în toate limbile oficiale ale UE).

⁷ COM(2019) 640 final;

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640&qid=1758888521529>.

⁸ COM(2020) 789 final;

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789&qid=1758888687830>.

depășește un milion de tone. În prezent, 11 state membre (Belgia, Bulgaria, Germania, Franța, Croația, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Austria, România și Slovacia) sunt obligate să furnizeze date pentru toate tabelele obligatorii următoare enumerate în anexele I-IV:

- II: Transportul de mărfuri în funcție de tipul mărfii (date anuale)
- III: Transportul în funcție de naționalitatea navei și tipul de navă (date anuale)
- III1: Transportul în containere în funcție de tipul mărfii (date anuale)
- IV1: Transportul în funcție de naționalitatea navei (date trimestriale)
- IV2: Transportul în containere în funcție de naționalitatea navei (date trimestriale)

Printre țările obligate să furnizeze date, Belgia, Ungaria ⁽⁹⁾ și Luxemburg furnizează, de asemenea, date pentru tabelul opțional II2: Traficul navelor (date anuale) din anexa II la regulament.

În temeiul regulamentului, țările în care nu sunt efectuate transporturi internaționale sau de tranzit, dar care depășesc pragul de un milion de tone, trebuie să furnizeze doar date anuale limitate în tabelul V1. Transportul de mărfuri (date anuale), astfel cum se prevede în anexa V la regulament. În prezent, această dispoziție se aplică numai Suediei. Cu toate acestea, Suedia furnizează în mod voluntar toate tabelele obligatorii, nu numai tabelul anual redus.

Alte cinci state membre cu o activitate de transport pe căile navigabile interioare sub pragurile stabilite de regulament furnizează în prezent date în mod voluntar: Cehia, Finlanda, Italia, Lituania și Polonia. Cehia, Finlanda și Polonia furnizează toate tabelele obligatorii prevăzute de regulament. Cehia furnizează, de asemenea, date anuale privind traficul navelor pentru tabelul opțional II2. În schimb, Italia și Lituania furnizează date anuale privind transportul de mărfuri numai pentru tabelul V1 redus. În afara UE, țara candidată Serbia furnizează date pentru tabelul IV1: Transportul în funcție de naționalitatea navelor (date trimestriale) din anexa IV la regulament.

Pe lângă tabelele din regulament, Grupul de experți al Comisiei privind statisticile referitoare la transportul pe căi navigabile interioare a convenit, în februarie 2007, să organizeze colectări voluntare de date privind transportul de mărfuri periculoase (tabelul A2) și accidentele (tabelul A3). În octombrie 2013, grupul a decis, de asemenea, să organizeze colectări voluntare de date privind transportul de mărfuri pe port de încărcare/descărcare (tabelul A4) și privind transportul de mărfuri pe tip de marfă (tabelul A5).

Pentru anul de referință 2024, mai multe țări au transmis date în mod voluntar în diferite tabele, după cum urmează:

- tabelul A2 a fost raportat de șapte țări: Cehia, Germania, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, România și Slovacia;
- tabelul A3 a fost raportat de cinci țări: Cehia, Croația, Ungaria, Austria și Polonia;
- tabelul A4 a fost raportat de opt țări: Bulgaria, Cehia, Finlanda, Germania, Croația, Austria, Polonia și România;
- tabelul A5 a fost raportat de opt țări: Bulgaria, Finlanda, Germania, Croația, Ungaria, Țările de Jos, Polonia și România.

⁹ Ungaria nu a raportat date privind traficul navelor pentru anii de referință 2022, 2023 și 2024.

2. ACȚIUNI ÎN URMA PUNERII ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI

2.1. RESPECTAREA OBLIGAȚIILOR LEGALE

Respectarea obligațiilor de furnizare a datelor definite în regulament este foarte bună. Toate statele membre au furnizat seturile de date necesare, în conformitate cu metodologia convenită și în termenele stabilite. S-au observat întârzieri minore doar în câteva cazuri, dar acestea nu au avut un impact asupra elaborării de statistici. Nivelul ridicat de conformitate are ca rezultat statistici fiabile și de înaltă calitate privind transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare.

În ceea ce privește confidențialitatea, majoritatea statelor membre nu raportează nicio problemă. Cu toate acestea, unele țări (Bulgaria, Cehia, Ungaria) își desemnează datele privind portul de încărcare și portul de descărcare ca fiind confidențiale. Aceste date sunt relevante pentru un tabel facultativ care nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului. În plus, Franța a marcat unele date ca fiind confidențiale începând cu anul de referință 2023. În cazul tuturor tipurilor de date confidențiale, Eurostat aplică norme și măsuri pentru a împiedica divulgarea acestora.

2.2. METODELE UTILIZATE PENTRU COLECTAREA DATELOR DE CĂTRE STATELE MEMBRE

Colectarea și compilarea datelor diferă între țările raportoare, însă urmează fluxul tradițional ascendent de informații. Furnizorii de date sunt, de asemenea, diferiți de la țară la țară, însă cele mai frecvente surse sunt autoritățile portuare și ale ecluzelor. Țările completează datele pe care le transmit cu informații primite de la o gamă largă de surse, inclusiv birouri vamale, țări vecine, operatori privați, societăți și agenții. Majoritatea țărilor raportoare utilizează, de asemenea, date obținute din sistemele lor de servicii de informații fluviale (SIF) sau din alte sisteme. În plus, toate țările raportoare utilizează direct sau indirect datele colectate la nivel național, fie în scopul elaborării unor politici, fie în scopul partajării.

Majoritatea autorităților naționale efectuează verificări de validare înainte de trimiterea informațiilor către Eurostat, utilizând proceduri de verificare dezvoltate la nivel intern. Normele de validare acoperă multe aspecte ale procesului, inclusiv formatarea și codificarea datelor. Acestea acoperă, de asemenea, coerența în cadrul fiecărui set de date, între diferite seturi de date și variabile, precum și cu privire la seriile de timp.

Informațiile generale privind colectarea și compilarea datelor sunt publicate în setul de metadate de referință ale UE ⁽¹⁰⁾ pe care Eurostat le actualizează periodic. Informații specifice privind metodologiile naționale sunt publicate în fișierele naționale de metadate actualizate anual de către țări. În plus, Manualul de referință al Eurostat privind statisticile referitoare la transportul pe căile navigabile interioare ⁽¹¹⁾ include un capitol privind metodologiile naționale, cu subcapitole privind sursele de date, compilarea, validarea și schimbul de date. Capitolul privind metodologiile naționale se bazează pe un chestionar trimis statelor membre. Acest chestionar a fost revizuit și a

¹⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/iww_go_esms.htm (disponibil doar în limba engleză).

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/29567/3217334/iww_reference_manual_april_2023.pdf/95785869-c98a-7f6a-a936-b243bb5ba468 (disponibil doar în limba engleză).

fost trimis țărilor pentru a fi completat în 2025. Răspunsurile țărilor vor fi incluse într-o viitoare revizuire a manualului de referință.

2.3. COSTURILE ȘI SARCINILE DE COLECTARE ȘI RAPORTARE A DATELOR PENTRU STATELE MEMBRE

Potrivit informațiilor furnizate de statele membre, majoritatea țărilor raportoare consideră că volumul de muncă implicat în furnizarea datelor este acceptabil. Mai multe state membre raportează că sarcina de răspuns revine agenților de transport maritim, comandanților de nave, comandanților de nave, administrațiilor portuare, autorităților portuare, comandanților portuari regionali, porturilor și altor locuri de încărcare sau altor părți care sunt desemnate ca agenți pentru colectarea informațiilor solicitate.

Sarcina administrativă poate crește în cazul în care erorile detectate trebuie să fie validate manual sau dacă furnizorii de date trebuie să fie contactați din nou. De asemenea, colectarea datelor privind transportul de tranzit poate implica o sarcină suplimentară, care uneori necesită cooperarea bilaterală cu alte state membre pentru a obține datele sau procedurile de imputare și extrapolare. În ansamblu, costul colectării și raportării datelor nu este considerat ca fiind foarte ridicat.

Statele membre care sunt în măsură să cuantifice costurile și sarcina colectării datelor privind căile navigabile interioare raportează disparități semnificative în funcție de volumul transportului pe căile navigabile interioare din țară și de sistemele de compilare a datelor. Cu toate acestea, regulamentul a stabilit praguri privind amplasarea activității de transport pentru a limita sarcina de raportare, menținând în același timp calitatea statisticilor.

Reducerea sarcinilor și simplificare

Eurostat depune eforturi pentru a reduce sarcina de colectare a datelor și menține deschis un canal de comunicare cu statele membre în această privință. În colaborare cu autoritățile naționale de statistică, Eurostat pune în aplicare măsuri specifice pentru reducerea sarcinii administrative generate de colectarea și raportarea datelor. Printre acestea se numără:

- elaborarea unei matrice de distanțe pentru a sprijini calcularea măsurătorilor transportului pe căile navigabile interioare în tonă-kilometri sau călător-kilometri;
- instrumente de validare nou dezvoltate de Eurostat, care permit țărilor raportoare să își valideze datele înainte de a le transmite în mod oficial către Eurostat (pre-validare) și să primească feedback cu privire la erori pentru fiecare set de date;
- consultări cu statele membre, cu țările din Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS), cu țările candidate și potențial candidate cu privire la aspecte metodologice și la noi cereri (de exemplu, privind transportul de călători), cu scopul de a reduce cât mai mult posibil sarcina asupra elaborării de statistici privind transportul pe căile navigabile interioare.

2.4. VALIDAREA DATELOR ȘI VERIFICAREA CALITĂȚII DATELOR PRIMITE

Colectarea și transmiterea datelor este responsabilitatea statelor membre, dar Eurostat ia toate măsurile necesare pentru a asigura statistici de înaltă calitate și pentru a detecta orice eroare sau caracter inconsecvent al datelor primite.

Începând din 2023, Eurostat a pus în aplicare un sistem informatic sofisticat de management al datelor, cu două componente îmbunătățite: noi instrumente de validare a datelor și un software puternic pentru sistemele de analiză statistică (SAS) pentru prelucrarea, verificarea calității și publicarea datelor privind transportul pe căile navigabile interioare.

Procedurile de transmitere și validare a datelor sunt în prezent foarte standardizate. Țările raportoare transmit către Eurostat seturi de date prin intermediul portalului EDAMIS ⁽¹²⁾ folosind o structură care este compatibilă cu standardul SDMX (*Statistical Data and Metadata eXchange*). Ulterior, seturilor de date primite li se aplică un proces solid de validare în două etape:

- în primul rând, instrumentul STRUVAL (*STRUctural VALidation*) validează fiecare set de date din punctul de vedere al formatului, al exhaustivității câmpurilor obligatorii și al corectitudinii structurii și codurilor utilizate;
- în al doilea rând, instrumentul CONVAL (*CONtent VALidation*) validează conținutul fiecărui set de date pe baza unor norme și praguri predefinite. Validarea CONVAL are loc numai după ce un set de date trece cu succes de validarea STRUVAL.

Țările raportoare primesc un raport de validare detaliat după fiecare etapă de validare, ceea ce facilitează corectarea oricăror erori. Eurostat actualizează în mod regulat normele de validare aplicate pentru a răspunde nevoilor în continuă evoluție și pentru a asigura elaborarea de statistici de înaltă calitate.

După încărcarea datelor în baza de date de producție SAS a Eurostat, sunt efectuate verificări detaliate cu privire la calitatea datelor. Aceste verificări se referă la coerența seriilor de timp, la coerența între seturile de date a datelor trimestriale și anuale și la compararea rezultatelor între țările partenere raportoare (verificări în oglindă).

În general, calitatea datelor transmise este bună. Cu toate acestea sunt încă necesare eforturi pentru reducerea asimetriilor evidențiate de verificările în oglindă și pentru îmbunătățirea raportării datelor referitoare la transportul pe căile navigabile interioare.

2.5. SPRIJINUL METODOLOGIC ACORDAT DE EUROSTAT STATELOR MEMBRE

Eurostat oferă țărilor raportoare sprijin metodologic și tehnic continuu pentru punerea în aplicare a regulamentului, în efortul de a menține date și metadate de înaltă calitate.

Reuniunile Grupului de experți al Comisiei privind statisticile din transportul pe căile navigabile interioare oferă statelor membre, țărilor AELS, țărilor candidate și țărilor potențial candidate posibilitatea de a discuta despre calitatea datelor, aspecte metodologice și proiecte noi. Punerea

¹² Sistemul electronic de administrare și gestionare a datelor (*Electronic Dataflow Administration and Management Information System*). Acesta este punctul unic de intrare pentru schimbul de date utilizat de Eurostat. <https://cros.ec.europa.eu/dashboard/edamis>.

în aplicare a regulamentului este, de asemenea, un punct obișnuit pe ordinea de zi a reuniunilor anuale ale Grupului de coordonare pentru statisticile în domeniul transporturilor.

În plus, *Manualul de referință al Eurostat privind statisticile referitoare la transportul pe căile navigabile interioare* oferă țărilor raportoare orientări detaliate privind punerea în aplicare a regulamentului. Manualul de referință este actualizat periodic (de obicei anual) pentru a include cele mai recente informații, documente sau orientări relevante pentru colectarea statisticilor în domeniul transportului pe căile navigabile interioare.

Glosarul statisticilor în domeniul transporturilor ⁽¹³⁾, elaborat în strânsă cooperare cu Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite și cu Forumul Internațional al Transporturilor, a făcut obiectul unei revizuirii semnificative. Glosarul vizează standardizarea definițiilor termenilor în domeniul statisticii transporturilor la nivel european și internațional. Glosarul revizuit va include o secțiune actualizată și îmbunătățită privind transportul pe căile navigabile interioare, cu definiții care le reflectă pe cele din regulament și noi definiții referitoare la transportul de călători pe căile navigabile interioare. Glosarul revizuit este programată să fie publicat la începutul anului 2026.

2.6. SCHIMB DE DATE

Baza de date online a Eurostat

Eurostat publică datele colectate în temeiul regulamentului prin baza sa de date online, care poate fi accesată gratuit prin intermediul site-ului Eurostat ⁽¹⁴⁾. Baza de date conține 17 tabele privind transportul pe căile navigabile interioare, care sunt actualizate periodic și însoțite de fișiere cu metadate detaliate la nivel european și național.

Produse de partajare

Eurostat elaborează următoarele patru articole din *Statisticile explicate* privind transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare. Aceste articole oferă mass-mediei și publicului larg o imagine de ansamblu a celor mai importante evoluții ale acestui mod de transport și o analiză a datelor colectate în temeiul regulamentului.

1. *Inland waterway freight transport - quarterly and annual data* ⁽¹⁵⁾
2. *Inland waterway transport statistics by product category* ⁽¹⁶⁾
3. *Inland waterways – statistics on container transport* ⁽¹⁷⁾
4. *Inland waterway freight transport at regional level* ⁽¹⁸⁾

Aceste articole sunt actualizate anual de îndată ce se finalizează colectarea datelor pentru un anumit an de referință.

¹³ <https://data.europa.eu/doi/10.2785/675927> (disponibil în limbile engleză, franceză și germană).

¹⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/transport/information-data/inland-waterways-transport> (disponibil în limbile engleză, franceză și germană).

¹⁵ [Inland waterway freight transport - quarterly and annual data](#) (disponibil doar în limba engleză).

¹⁶ [Inland waterway transport statistics by product category](#) (disponibil doar în limba engleză).

¹⁷ [Inland waterways - statistics on container transport](#) (disponibil doar în limba engleză).

¹⁸ [Inland waterway freight transport at regional level](#) (disponibil doar în limba engleză).

Alte modalități de difuzare

Datele privind transportul pe căi navigabile interioare sunt, de asemenea, difuzate prin articolele de știri ale Eurostat [de exemplu, *Inland waterway freight transport drops again in 2023*] (Transportul de mărfuri pe căi navigabile interioare în scădere ușoară în 2023) ⁽¹⁹⁾ și în alte publicații ale Eurostat, *Key figures on European transport* (Cifre-cheie privind transportul european) ⁽²⁰⁾ și *Key figures on Europe* (Cifre-cheie privind Europa) ⁽²¹⁾. Datele sunt, de asemenea, difuzate în publicațiile Direcției Generale Mobilitate și Transporturi (de exemplu, în *Statistical pocketbook* (Cartea statistică de buzunar) ⁽²²⁾).

Datele privind transportul pe căi navigabile interioare sunt, de asemenea, incluse în *Sustainable Development Monitoring Report* ⁽²³⁾ (Raportul de monitorizare a dezvoltării durabile), care observă progresele înregistrate în ceea ce privește obiectivul de politică al UE de a reorienta transportul de mărfuri de la transportul rutier la cel feroviar și pe căile navigabile interioare. Indicatorul relevant din raportul respectiv analizează evoluția pe termen scurt și lung a raportului dintre transportul feroviar și transportul pe căile navigabile interioare și totalul transportului intern de marfă în tone-kilometri.

Eurostat oferă, de asemenea, extrageri de date personalizate la cererea utilizatorilor. Toate datele incluse în extragerile și publicațiile personalizate sunt, de asemenea, publicate în baza de date online a Eurostat.

2.7. STATISTICI PRIVIND TRANSPORTUL DE PASAGERI PE CĂI NAVIGABILE INTERIOARE

Deși transportul pe căile navigabile interioare este un sector mic, segmentul său de transport de călători crește rapid. Prin urmare, datele privind activitatea și dezvoltarea sa economică sunt esențiale pentru observarea pieței și elaborarea politicilor.

În prezent, regulamentul nu impune colectarea de statistici privind transportul de călători pe căile navigabile interioare. Cu toate acestea, articolul 5 din regulament prevede sarcina Comisiei de a analiza, în cooperare cu statele membre, elaborarea statisticilor privind transportul de călători pe căile navigabile interioare, inclusiv prin intermediul serviciilor de transport transfrontalier.

În conformitate cu cerințele din articolul 5, în 2018, Eurostat și statele membre au elaborat un proiect de metodologie pentru compilarea statisticilor privind transportul de călători pe căile navigabile interioare, care urmează să fie utilizat de statele membre în studiile-pilot. În 2019, Eurostat a cofinanțat șapte state membre (Germania, Croația, Țările de Jos, Austria, Polonia, România și Suedia) pentru a realiza studii-pilot care au cuprins două module: statistici transportului de pasageri pe căi navigabile interioare (modulul 1) și statistici privind accidentele pe căile navigabile interioare (modulul 2). În 2020, Eurostat a efectuat, de asemenea, o anchetă

¹⁹ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240920-1> (disponibil doar în limba engleză).

²⁰ <https://data.europa.eu/doi/10.2785/9777356> (disponibil doar în limba engleză).

²¹ <https://data.europa.eu/doi/10.2785/318624> (disponibil în limbile engleză, franceză și germană).

²² <https://data.europa.eu/doi/10.2832/16593> (disponibil doar în limba engleză).

²³ <https://data.europa.eu/doi/10.2785/98370> (disponibil doar în limba engleză).

statistică privind transportul de călători cu toate statele membre în cauză, pentru a completa observațiile formulate în cele șapte studii-pilot.

În februarie 2021, Comisia a adoptat un raport către Parlamentul European și Consiliu ⁽²⁴⁾ care prezintă rezultatele studiilor-pilot și ale anchetei din 2020 privind statisticile referitoare la transportul de călători pe căile navigabile interioare. Raportul s-a axat pe fezabilitatea colectării de noi date, pe calitatea datelor statistice, pe metodologia aferentă, precum și pe costurile și sarcinile pentru statele membre. Raportul a concluzionat că studiile-pilot au investigat în detaliu fezabilitatea colectării de date privind transportul de călători pe căile navigabile interioare, arătând că, în cele șapte țări participante, ar fi fezabil să se colecteze astfel de date într-o anumită măsură. Cu toate acestea, raportul a concluzionat, de asemenea, că nevoia de date ar trebui să fie echilibrată cu disponibilitatea informațiilor și cu sarcina respondenților.

Rezultatele studiilor-pilot au fost prezentate în cadrul reuniunii din octombrie 2021 a Grupului de experți al Comisiei privind statisticile referitoare la transportul pe căile navigabile interioare. După această reuniune, Eurostat a lansat o consultare cu statele membre, cu scopul de a adapta metodologia propusă la observațiile studiilor-pilot și la alte observații specifice fiecărei țări. Rezultatul acestei consultări a condus la o simplificare a seturilor de date propuse privind transportul de călători pe căile navigabile interioare pentru a reduce sarcina respondenților. O versiune revizuită a proiectului de metodologie a fost discutată în cadrul unei a doua consultări la nivel de țară în mai 2022. Această consultare a încheiat discuțiile privind metodologia propusă, care au condus la includerea a patru seturi de date privind transportul de călători pe căile navigabile interioare.

- **Setul de date 1:** numărul de pasageri, cu excepția pasagerilor navelor de croazieră fluvială, transportați în funcție de regiunea de îmbarcare, regiunea de debarcare și tipul de călătorie (set de date anual).
- **Setul de date 2:** croaziere fluviale – numărul de pasageri în funcție de regiunea de îmbarcare (set de date anual).
- **Setul de date 3:** croaziere fluviale – numărul de călătorii care își încep călătoria în țara raportoare (set de date anual).
- **Setul de date 4:** numărul de nave înmatriculate într-o țară (indiferent dacă navighează sau nu pe rutele sale de navigație interioară) în funcție de tipul de cazare, capacitatea navei și vechimea navei (set de date colectate o dată la doi ani).

Pentru a testa din nou metodologia convenită, Eurostat a cofinanțat proiecte-pilot privind colectarea datelor pentru transportul de călători pe căile navigabile interioare prin intermediul cererii sale de propuneri din 2022 (granturi). Patru propuneri au fost depuse și cofinanțate în 2023. Rezultatele proiectelor respective au fost prezentate în cadrul reuniunii din 2025 a Grupului de experți al Comisiei privind statisticile referitoare la transportul pe căile navigabile interioare.

Aceste rezultate ale proiectului vor permite ca metodologia privind transportul de călători pe căile navigabile interioare să fie ajustată în funcție de necesități. Eurostat a finalizat metodologia în

²⁴ Raportul din 12.2.2021 al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind rezultatele studiilor-pilot realizate de statele membre în ceea ce privește statisticile privind transportul de călători pe căi navigabile interioare conform articolului 5 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2018/974, COM(2021) 59 final; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52021DC0059>.

decembrie 2025. Ca etapă următoare, Comisia va institui o colectare periodică voluntară de date pentru a evalua soliditatea metodologiei pe termen lung și eficacitatea statelor membre de a produce seturile de date dorite. Prima colectare voluntară de date este planificată pentru 2026, acoperind anul de referință 2025.

Progresele înregistrate în acest domeniu sunt prezentate și discutate periodic de DIMESA (Grupul de experți al Comisiei – directori pentru statistici și conturi sectoriale și de mediu) ⁽²⁵⁾.

3. POSIBILE EVOLUȚII VIITOARE ALE STATISTICILOR PRIVIND TRANSPORTUL PE CĂILE NAVIGABILE INTERIOARE

Statisticile privind transportul pe căile navigabile interioare joacă un rol esențial în stabilirea și monitorizarea obiectivelor de politică. Acest lucru se realizează în prezent prin furnizarea de date privind volumele de mărfuri transportate, numărul și traficul navelor de navigație interioară, infrastructura căilor navigabile interioare, precum și cheltuielile de investiții și de întreținere în infrastructura de transport pe căile navigabile interioare. Datele privind echipamentele, infrastructura și cheltuielile sunt colectate în mod voluntar și nu în temeiul regulamentului, dar utilizând chestionarul comun Eurostat/ITF/CEE-ONU privind statisticile din transportul terestru. Colectarea datelor oferă indicatori cu privire la diverse aspecte, cum ar fi:

- lungimea rețelei de căi navigabile interioare;
- numărul de nave de transport de marfă în funcție de tip, an de construcție și capacitate de încărcare;
- nivelul investițiilor și al cheltuielilor de întreținere pentru infrastructura de transport pe căile navigabile interioare.

În plus, Eurostat caută modalități de a ajuta țările să raporteze statisticile actuale. În acest context, o evoluție care a fost menționată de statele membre este sprijinul Eurostat pentru compilarea datelor de tranzit pe baza unei matrice de distanțe la nivel port-port. Comisia elaborează în prezent o astfel de matrice a distanțelor pentru a contribui la reducerea sarcinii asociate colectării datelor. Utilizând matricea de distanțe, statele membre pot defalca distanța totală de la port la port în distanțele individuale parcurse în fiecare dintre țările traversate de-a lungul călătoriei. Dezvoltarea ulterioară a matricei distanței depinde în principal de identificarea exactă a poziției geografice a fiecărui port. Matricea de distanțe va facilita, de asemenea, calcularea de către Eurostat a indicatorilor de repartizare modală. Cu toate acestea, în acest scop, statele membre sunt încurajate să furnizeze date privind volumele de mărfuri în funcție de portul de încărcare/descărcare, în pofida faptului că acest lucru este voluntar.

Datele privind transportul pe căile navigabile interioare sunt adesea comparate cu datele privind alte moduri de transport, pentru a evalua repartizarea modală. În acest context, statele membre sunt încurajate să raporteze transportul pe căile navigabile interioare în funcție de tipul de marfă, pentru a spori comparabilitatea cu alte moduri de transport, în special maritim și rutier.

În plus, căile navigabile interioare au potențialul de a juca un rol mai important în transportul de călători, acționând ca o componentă esențială a mobilității durabile. Recunoscând acest potențial, Eurostat a înregistrat progrese considerabile în dezvoltarea unei metodologii pentru statisticile

²⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?groupID=1528>.

privind transportul de călători pe căile navigabile interioare și prin sprijinirea proiectelor-pilot relevante desfășurate de autoritățile statistice naționale. Astfel cum se descrie în secțiunea 2, Eurostat intenționează să perfecționeze metodologia relevantă și să colaboreze cu statele membre pentru a institui colectarea voluntară și periodică a datelor. Această inițiativă urmărește să evalueze în continuare soliditatea metodologiei.

Eurostat intenționează, de asemenea, să își dezvolte în continuare statisticile privind accidentele pe căile navigabile interioare. În 2026, pe baza constatărilor studiilor-pilot din 2019, Eurostat va lansa o consultare scrisă cu Grupul de experți al Comisiei pentru statisticile privind transportul pe căile navigabile interioare cu privire la fezabilitatea seturilor de date voluntare cu variabile și dimensiuni, pe lângă cele diseminate în prezent, cum ar fi gradul de gravitate a unui accident, tipul de accident, tipul de nave implicate și numărul de persoane ucise sau rănite.

Având în vedere că există o cerere tot mai mare de informații cu privire la aspectele de mediu ale transportului pe căile navigabile interioare și la caracteristicile navelor, cum ar fi tipul de combustibil, Eurostat va discuta cu statele membre posibilitatea de a introduce variabile relevante pe baza informațiilor din surse administrative.

Regulamentul (UE) 2024/3018 modifică Regulamentul (CE) nr. 223/2009 privind statisticile europene (²⁶). Acesta prevede că institutele naționale de statistică și alte autorități naționale pot accesa și utiliza datele administrative în mod gratuit, în timp util și cu o frecvență suficientă, pentru producerea și schimbul de statistici europene.

În acest context, Eurostat va discuta cu statele membre posibilitatea de a utiliza date administrative din sistemul de servicii de informații fluviale (SIF) în scopuri statistice. Acest sistem oferă servicii de informații armonizate pentru a sprijini gestionarea traficului și a transporturilor în navigația pe căile navigabile interioare. Eurostat va analiza posibilitatea de a utiliza datele SIF privind traficul navelor în scopuri statistice; aceste date cuprind informații privind pozițiile navelor prin intermediul standardelor SIF de urmărire și reperare a navelor.

În plus, Directiva (UE) 2016/1629 de stabilire a cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară (²⁷) aplică condiții comune pentru eliberarea certificatelor de navigație interioară pentru navele din UE. Pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a prezentei directive, a fost creată o bază de date dedicată – baza de date europeană pentru identificarea navelor de navigație interioară – pentru a deține date de identificare a navelor de navigație interioară, date privind anumite caracteristici, precum și certificate ale navelor. Eurostat va analiza posibilitatea de a extrage date administrative din această bază de date în scopuri statistice, pentru a reduce și mai mult sarcina de colectare a datelor pentru statele membre.

Gradul de acoperire geografică al statisticilor din transportul pe căile navigabile interioare poate fi mărit prin extinderi viitoare ale Uniunii Europene. Mai multe țări candidate la aderarea la Uniunea Europeană desfășoară în prezent inițiative-pilot de colectare a datelor atât pentru transportul de mărfuri, cât și pentru transportul de călători pe căile navigabile interioare. Aceste inițiative au fost finanțate prin Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA). Rezultatele acestor proiecte-pilot sunt așteptate în 2026 și 2027. Eurostat sprijină în mod constant eforturile

²⁶ JO L, 2024/3018, 6.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3018/oj>.

²⁷ JO L 252, 16.9.2016, p. 118-176, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1629/oj>.

și progresele viitoare ale țărilor candidate și potențial candidate în ceea ce privește respectarea regulamentului, prin discutarea aspectelor metodologice, a calității datelor, a transmiterii datelor și a proceselor de validare.

4. CONCLUZII

Experiența dobândită și rezultatele obținute în urma punerii în aplicare a regulamentului rămân pozitive. Statele membre respectă obligațiile de furnizare a datelor, iar resursele alocate atât la nivelul Eurostat, cât și la nivel național, sunt suficiente pentru obținerea unor rezultate de înaltă calitate.

Eurostat ia toate măsurile necesare pentru a sprijini și a ajuta statele membre în punerea în aplicare a regulamentului și încurajează țările candidate și potențial candidate să obțină și să compileze statistici privind transportul pe căile navigabile interioare. Eurostat și-a modernizat sistemul informatic pentru validarea și prelucrarea datelor privind transportul pe căile navigabile interioare, facilitând activitatea autorităților statistice naționale.

Grupul de experți al Comisiei pentru statisticile din transportul pe căile navigabile interioare rămâne organismul în care se discută punerea în aplicare a regulamentului și posibilele îmbunătățiri ale acestuia. Pentru a preveni impunerea unor sarcini suplimentare asupra statelor membre, Eurostat nu are în vedere în prezent introducerea unor colectări obligatorii suplimentare de date. În schimb, Eurostat intenționează să instituie o colectare voluntară și periodică de date privind transportul de călători pe căile navigabile interioare. Alte evoluții viitoare vor include potențiala extragere a datelor administrative și finalizarea matricei de distanțe la nivel port-port.

Statisticile privind transportul pe căi navigabile interioare sunt difuzate prin intermediul bazei de date online a Eurostat, al articolelor statistice și de știri și al altor publicații ale Comisiei. Aceste statistici sunt valoroase pentru statele membre, factorii de decizie, organizațiile sectoriale și comisiile fluviale, deoarece le ajută să elaboreze și să evalueze politici pentru un transport durabil, curat și sigur.

Regulamentul contribuie în mod eficient și efice la generarea unor statistici fiabile și armonizate privind transportul pe căile navigabile interioare la nivelul UE și la nivel național, sprijinind Comisia în promovarea competitivității și a integrării logistice intermodale pentru transportul pe căile navigabile interioare.